

Amv en COA in Griekenland; een eerste verkenning

8 mei 2020

Achtergrond

Op 7 mei stuurde staatssecretaris Ankie Broekers-Knol een brief naar de Tweede Kamer over Grieks-Nederlandse samenwerking ter verbetering van de situatie van alleenstaande minderjarige asielzoekers (amv) in Griekenland. Zij schetst daarin drie elementen waaruit de samenwerking zal bestaan: 1. Opzetten voogdijsysteem in Griekenland; 2. Opzetten en organiseren van opvang voor amv in opvangvoorzieningen, kleinschalig begeleid wonen en bij gastouders; en 3. Het bieden van hulp bij begeleiden van amv nadat zij de asielprocedure hebben doorlopen.

COA als gesprekspartner

Het COA is in gesprek met DMB over de mogelijke rol die wij zouden kunnen spelen in deze samenwerking op element 2 (opzetten en organiseren voor amv in opvangvoorzieningen). Het COA staat open voor een rol als een van de "andere Nederlandse partners" waarover de staatssecretaris in haar kamerbrief spreekt. Het COA is deze rol spelen op basis van zijn kennis over de opvang en begeleiding van amv in Nederland, hetgeen in nauwe samenwerking met Nidos geschiedt. Daarnaast heeft COA ervaring in Griekenland, onder andere via het uitzenden van vier amv-experts die in 2019 hebben gewerkt in het EASO-project voor amv-opvang en begeleiding in Samos. Daarnaast heeft het COA uitstekende relaties opgebouwd met het RIS, de zusterorganisatie op gebied van opvang en begeleiding in Griekenland. Dit is onder andere gebeurd via het organiseren van drie studiebezoeken van RIS-delegaties aan Nederland (tweemaal Ter Apel, eenmaal Budel, inclusief bezoek aan amv-opvanglocaties van het COA in Oisterwijk en Tilburg).

Welke rol kan COA spelen?

Deze verkenning gaat ervan uit dat het organiseren van train-the-trainers bij Nidos komt te liggen; en dat het beschikbaar stellen van een opvanglocatie van 48 amv de eerste verantwoordelijkheid is van de Griekse regering. Welke taken zou COA op zich kunnen nemen?

Advisering van de Griekse regering (oa de Special Secretary for the Protection of UAM)

- Het opstellen van een Programma van Eisen (PvE) waaraan een opvanglocatie van amv moet voldoen gegeven Europese standaarden;
- Het opstellen van Grieks nationaal beleid qua opvang en begeleiding van amv conform Europese standaarden.
- Samen met Nidos: ontwikkelen van een toezichtskader voor opvang en begeleiding van amv.

Capaciteitsopbouw op gebied van:

- Amv-mentorschap, organiseren van training; en train-the trainers, voor opleiding, meeloopstages, studiebijeenkomsten etc., voor Grieks personeel. Aanvankelijk kan COA de bestaande methodiek zelf toepassen met bijvoorbeeld 4 a 5 mentoren/coaches, die gaandeweg het werk overdragen aan Grieks personeel via bijvoorbeeld trainingen, (inclusief train the trainers); meeloopstages.
- Specifieke training/opleiding voor de manager(s) van een amv-locatiemanagement, oa via uitwisseling en/of twinning met collega's in Nederlandse opvanglocaties voor amv.
- In samenwerking met Nidos ook bijdragen aan een trainingsprogramma waarin ook de samenwerking tussen voogden en toekomstig Griekse amv-opvangmentoren aan de orde komt.

Over begeleiding van amv

Opvang en begeleiding van amv, door het COA voor een belangrijk deel vormgegeven door amv-mentoren en coaches, is een vakgebied waarvan het belang vaak wordt onderschat. Het is intensief werk waarbij de mentoren en coaches de amv een observerende, signalerende, rapporterende rol

hebben. Via de dossiers die zij voor elke amv opbouwen vormen zij feitelijk de ogen en oren van de NIDOS voogden die de wettelijke en juridische verantwoordelijkheid dragen voor de amv en de begeleiding op afstand doen. Ter illustratie: In Nederland hebben de voogden circa eens per zes weken contact met een voogd; terwijl de COA-medewerkers hen dagelijks zien en spreken.

In Nederland hebben we goede ervaringen met samenwerking op dit gebied tussen COA en NIDOS. Omdat onze coaches en mentoren de amv kennen, kunnen zij hen ook begeleiden op basis van een doorontwikkelde methodiek die ertoe bijdraagt dat de amv zich zo normaal mogelijk kunnen ontwikkelen opdat zij zelfredzaam kunnen worden en in staat zijn om hun eigen toekomst ter hand te nemen en hun eigen problemen kunnen oplossen. Daarmee draagt deze begeleiding ook bij aan de kansen dat hun integratie- en participatie-proces slaagt.

Samenwerking voor duurzame verbetering

COA staat open voor allerlei vormen van samenwerking met Nederlandse en Griekse partners; het welzijn van de amv staat daarbij voorop, evenals de strategische doelstelling van duurzame versterking van de Griekse capaciteit voor amv-opvang en begeleiding op lange termijn. Zowel met Nidos als met Movement on the Ground bestaan al goede contacten waarop COA graag voort zal bouwen.

Randvoorwaarden

- Belangrijkste randvoorwaarde is uiteraard de aanwezigheid van een geschikte opvanglocatie voor 48 amv, inclusief faciliteiten als bedden, sanitair, uitgifte maaltijden, recreatiemogelijkheden/activiteitenruimte etc. Uit ervaring weten we dat het aanwezig zijn van woonunits van maximaal circa 20-25 amv het beste werkt. Uitgaande van een capaciteit van 48 amv in totaal, stelt COA voor om twee woonunits te creëren.
- Om daadwerkelijk amv te kunnen opvangen en begeleiden, is het nodig dat de Griekse regering het belang inziet van de beschikbaarheid van amv-mentoren en coaches [hoeveel medewerkers hebben we bij COA per amver?] Voor zover bekend bij het COA heeft de Griekse regering geen staande praktijk voor wat betreft de inzet van zulke medewerkers. Voor zover dat wel gebeurt, besteedt Griekenland dat uit aan IOM of NGOs als Metadrassi. Is GR bereid om daar (liefst) nationaal beleid op te maken en dus ook mensen voor te werven en aan te stellen?
- Gegeven de rol van EASO bij het harmoniseren van opvang en begeleiding van asielzoekers in Griekenland en de positieve ervaringen met samenwerking van COA met amv-opvang in Samos in 2019, ligt het voor de hand om een dergelijk project in afstemming en samenwerking met EASO vorm te geven. Het project zou dan moeten passen in het Operating Plan 2020 van EASO; eerste inschatting is dat daar geen obstakel zal liggen.

Namens

(10)(2e) }, amv-expert en beleidsmedewerker amv, voormalig amv-expert EASO, Samos
(10)(2e) (10)(2e) }, amv-locatiemanager (POA) Oisterwijk, voormalig amv-expert EASO, Samos
(10)(2e) (10)(2e) }, locatiemanager Budel, voormalig hotspot-advisor Europese Commissie Chios
(10)(2e) }, beleidsregisseur amv
(10)(2e) }, strategisch adviseur internationaal